

**Иновационные методики и технологии приобщения детей к чтению,
развитие их творческого потенциала**

**Innovative Methods and Technologies of Attracting Children to Reading
and Developing Their Creative Potential**

**Інноваційні методики та технології залучення дітей до читання,
розвиток їх творчого потенціалу**

Н. С. Новицкая

Областная библиотека для детей, Тернополь, Украина

Nadezhda Novitskaya

Regional Children's Library, Ternopol, Ukraine

Н. С. Новицька

Обласна бібліотека для дітей, Тернопіль, Україна

Необходимость преодоления стереотипов в массовой работе с детьми является велением времени. Интегрированная библиотека – один из вариантов выхода из данной ситуации. Одновременное соединение традиционных и электронных ресурсов, применение современных компьютерных технологий, внедрение инновационных методов в практику работы – и все это ради поддержки чтения, формирования будущего гражданина Украины.

Overcoming stereotypes in working with children is a vital necessity of our time. An integrated library is one of the solutions. Combining traditional and electronic resources, using modern computer technologies, implementing innovative methods into the library practice are done for the purpose of reading support and future Ukrainian citizens formation.

Необхідність подолання стереотипів у масовій роботі з дітьми є велінням часу. Інтегрована бібліотека – один із варіантів виходу із даної ситуації. Одночасне поєднання традиційних та електронних ресурсів, застосування сучасних комп'ютерних технологій, впровадження інноваційних методів в практику роботи – і все це заради підтримки читання, формування майбутнього громадянина України.

Сучасна бібліотека є не просто закладом просвітницького характеру, центром гуманітарної культури, вона – інформаційний центр, який виконує завдання – забезпечення вільного і необмеженого доступу до інформації і збереження її джерел. Будучи посередником між користувачем та інформацією бібліотека сприяє соціально-економічному і духовному прогресу суспільства. Разом із зміною ролі бібліотек у суспільстві змінюється і роль бібліотекаря, його все частіше називають не стільки зберігачем і пропагандистом книги, скільки інформаційним спеціалістом, навігатором в океані інформації.

Особлива роль належить сьогодні дитячим бібліотекарям, від яких залежить входження дитини у «безпечний інформаційний всесвіт».

Останні роки часто порушується питання «Чи будуть читати книги діти та юнацтво у XXI сторіччі», «Чи є майбутнє у книжок і бібліотек». Літературний світ зараз дуже розмаїтий. Але, на жаль, мусимо констатувати, що наші діти в ньому орієнтуються погано. Серед них є такі, які читають дуже мало і то в основному твори за шкільною програмою. Годинами проводять час підлітки біля екранів телевізорів, а тепер вже і комп'ютерів і задовольняються часто низькопробною продукцією.. І тому у полі зору дитячих бібліотек був

Є і залишається читач, його запити і потреби.

Різноманітні соціологічні дослідження показують, що сучасні діти, люблять читати і спілкуватися, і з задоволенням ходитимуть до бібліотек, якщо вони (тобто б-ки) матимуть цікаві для різних категорій читачів фонди, будуть затишні, комфортні для спілкування та роботи з книгою, а основне оснащені за сучасними вимогами, з впровадженням новітніх комп'ютерних технологій, розвинутими інформаційними функціями.

Для розвитку будь-якої бібліотеки потрібні нові ідеї і проекти, які можуть реалізовуватись в бібліотеці завдяки застосуванню як традиційних так і інноваційних форм роботи. Професійний досвід бібліотекарів, знання своєї справи дозволяють віднайти нове, нетрадиційне, а енергія, ентузіазм, мобільність, здорова амбіційність дозволяють втілювати інновації.

Але, як і раніше, головним в удосконаленні бібліотечної діяльності була і залишається поглиблена робота з читачами, пошук найбільш ефективних її форм, які забезпечать безпосередню участь користувачів у заходах, активізують сприйняття інформації, створюють умови для спілкування.

Необхідність подолання стереотипів у масовій роботі є велінням часу. Запровадження інноваційних форм популяризації літератури, дає можливість всебічного і нетрадиційного розкриття книжкових багатств, дозволяє користувачам виявити і поповнити свої пізнання в різних галузях знань, розкрити творчий потенціал як бібліотекарів під час підготовки так і учасників заходів. Істинність інновації – у її позитивному впливі на якість обслуговування.

На нашу думку, допомогти читачам у формуванні і розвитку їх інтересів сприятиме використання такого прийому, як презентація. Традиційна уже сьогодні для наших бібліотек форма, але одна із найбільш впливових на інформаційну поведінку читача. Однак Тернопільська обласна бібліотека для дітей підійшла до її проведення не зовсім традиційно. Маючи в бібліотеці комп'ютерну техніку, Інтернет, проектор, ми поєднали інформацію про книгу, творчість того чи іншого письменника з сучасними технічними можливостями, для того, щоб стимулювати читача, розвинути його допитливість. Фактографічну інформацію ми намагаємось доповнити сучасними комп'ютерними технологіями, ефектом анімації, музичним супроводом. Використання нових інформаційних технологій в цьому випадку розглядається нами, як метод високого емоційно-естетичного впливу на пробудження інтересу читача до того чи іншого твору, інформації і один із шляхів розвитку інтегрованої бібліотеки, яка поєднує в собі традиційні та електронні ресурси, застосовує в роботі сучасні і комп'ютерні технології та впроваджує інновацій діяльність – і все заради підтримки читання з метою формування функціонально грамотного суспільства.

Виходячи із вище сказаного хочу навести приклад і показати як на практиці в бібліотеці застосовуються нові технології під час проведення масових заходів. Так 2007 рік є ювілейним для такої відомої і надзвичайно популярної письменниці серед дітей, як Астрід Ліндгрєн, 100-літній ювілей якої будемо відзначати у листопаді 2007 року. Щоб краще ознайомити і розповісти дітям про її творчість бібліотекарями була підготовлена презентація «Найкраща у світі Астрід».

Під час її підготовки було використано: наявну в бібліотеці інформацію, пошук в Інтернеті творів письменниці, підбір музичного оформлення, застосовано техніку анімації слайдів. Підготовка заходу зайняла досить багато часу, але результат виправдав себе і ми думаємо дітям буде цікаво в такий спосіб і саме так з використанням сучасних технічних засобів познайомитись із творчістю цієї великої письменниці.

Процес створення презентацій і наявність в бібліотеці Центру доступу та навчання в Інтернет наштовхнув нас на ідею навчити і дітей готувати власні презентації, створювати власні проекти, Web – сайти. І тому з часом при бібліотеці запрацювала творча лабораторія, що стала першою сходиною у підготовці майбутніх дослідників, науковців і за допомогою якої намагаємось:

- створити необхідні умови для самореалізації дітей у їх творчій діяльності;
- плекати атмосферу інтелектуальної творчості;
- розвивати у дітей уяву, інтуїцію, оригінальність мислення.
- Посилити роль самостійної роботи дітей і підлітків.

А також ми прагнемо розвивати критичне мислення дітей, готуючи їх до навчання у вузах, забезпечуючи їм умови для здобуття освіти понад державний освітній мінімум здійснюючи їхню науково-практичну підготовку.

Бібліотечна діяльність в цьому зорієнтована на реалізацію моделі творчо-обдарованої дитини, що має:

- критичне мислення,
- почуття нового,
- високу допитливість,
- установку на сприйняття надзвичайного та оригінального.

І сьогодні архів презентацій у нашій бібліотеці створених дітьми складає понад 30 творчих робіт різної тематики і складності, підготовлених дітьми різних вікових категорій.

Працюючи з дітьми, ми намагаємось враховувати їх різноманітні потреби та інтереси, допомагаємо реалізувати їхні права на вільний вибір поглядів і переконань і вбачаємо своє завдання у формуванні громадянина України, освіченого, культурного, морально-розвинутого майбутнього представника наукової інтелігенції.

І як говорить китайське народне прислів'я:

Якщо ви заглядаєте на рік вперед,
садить рис,
Якщо ви заглядаєте на 10 років вперед,
садить дерева
Якщо ви заглядаєте вперед на все життя
навчить людину.